

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamerder Staten-Generaal
Postbus 20018 2500 EA
DEN HAAG

**Minister van Veiligheid en
Justitie**
Directie Contraterrorisme

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Ons kenmerk
2010239

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

2 november 2016

Onderwerp Vervolgfragen over het bericht dat een terreurverdachte op het
vliegtuig naar Turkije kon stappen

In het Algemeen Overleg terrorismebestrijding van 7 september jongstleden heb ik aangegeven uw Kamer nader te informeren over de gang van zaken rondom de SIS-signalering van betrokkene en het moment van het uitvaardigen van een Europees Aanhoudingsbevel in de onderstaande casus. Met deze brief geef ik invulling aan deze toezegging.

De leden Pechtold en Swinkels hebben naar aanleiding van mijn eerdere antwoorden schriftelijke vervolgvragen gesteld.¹ De antwoorden op deze vragen heb ik als bijlage bij deze brief gevoegd.

Voorliggende casus

Voorliggende casus handelt om een uitreispingoing waarbij de betrokkene op 27 februari 2016 tijdens de schorsing van zijn voorlopige hechtenis door gebruik te maken van zijn Nederlandse identiteitskaart van Duitsland (Düsseldorf) naar Istanbul en van daaruit naar Sofia in Bulgarije is gereisd, alwaar hij op zondag 28 februari in de ochtend aankwam. Betrokkene is vervolgens op 13 mei 2016 aangehouden in Ankara en op 28 juni 2016 aan de Nederlandse autoriteiten overgedragen. Momenteel zit betrokkene gedetineerd, de behandeling van zijn strafzaak is voorzien later dit najaar.

Betrokkene stond vanaf het moment dat hij als potentiële uitreiziger gekwalificeerd werd, gesignaleerd in het Schengen Informatiesysteem (SIS) door middel van een signalering conform artikel 36 SIS-II besluit. Deze signalering was uitgevaardigd door het Openbaar Ministerie. Het betrof een signalering voor onopvallende controle, met als doel informatie te verkrijgen over personen of zaken wanneer dat met het oog op de vervolging van strafbare feiten en ter voorkoming van gevaar voor de openbare veiligheid nodig is. Een dergelijke signalering ziet op het verzamelen van informatie, niet op het aanhouden of vasthouden van de betreffende persoon. Betrokkene is aan het begin van de avond op 27 februari gecontroleerd door de Duitse autoriteiten. In de nacht van zaterdag 27 op zondag 28 februari is het Nederlandse bureau SIRENE over deze onopvallende controle door het Duitse SIRENE-bureau geïnformeerd.

¹ Kamerstuk 2016D32801

Bureau SIRENE Nederland zorgt ervoor dat de meldingen die zij ontvangt bij de juiste afdelingen van de politie terecht komen, waar de urgentie van de vervolgacties wordt bepaald. Bureau SIRENE is 24 uur per dag, 7 dagen per week bezet om dergelijke meldingen te kunnen ontvangen of uit te sturen naar andere lidstaten. Ook op de bewuste avond was bureau SIRENE afdoende bezet.

Minister van Veiligheid en Justitie
Directie Contraterrorisme

Datum
2 november 2016

Ons kenmerk2010239

In onderhavige casus heeft het Nederlandse bureau SIRENE, na het ontvangen van de melding, conform de toen bestaande instructie getracht contact te krijgen met de Inlichtingendienst van de Landelijke Eenheid van de politie en het team Contra-Terrorisme, Extremisme en Radicalisering (CTER) van de Landelijke Eenheid van de politie. Door een telefonische storing in de 088-nummers op een interne server van de politie bleek dit contact op dat moment niet mogelijk te zijn. Na het constateren van deze telefonische storing is direct gestart met het werken aan een oplossing. Op zondag 28 februari om 12.00 uur was de storing definitief verholpen. Vanwege de telefonische storing heeft bureau SIRENE zaterdagavond 27 februari de informatie per e-mail aan de betreffende afdeling gestuurd. Deze e-mail is op maandagochtend 29 februari gelezen door het team Contra-Terrorisme, Extremisme en Radicalisering (CTER) die daarop de officier van justitie heeft geïnformeerd. Nadat de officier van justitie over de melding was geïnformeerd, heeft deze een Europees Aanhoudingsbevel (EAB) uitgevaardigd. Het EAB is in de middag van maandag 29 februari uitgestuurd, waarbij ook de signalering voor onopvallende controle werd omgezet in een signalering ter fine van aanhouding.

Genomen maatregelen

Zoals in de brief naar aanleiding van de aanslagen in Brussel op 22 maart jl. is aangegeven, zet Nederland in op alert en assertief handelen om zeker te stellen dat elke organisatie de acties uitvoert die op dat moment verwacht mogen worden. Dit vergt een constante bereidheid informatie te delen, een proactieve houding van alle diensten en functionarissen, en een bereidheid te reflecteren op de aanpak bij elk incident. Deze casus onderstreept verder het belang van een proactieve en alerte houding. Voor deze casus zijn de volgende genomen maatregelen relevant:

- De korpsleiding van de politie heeft eerder dit jaar naar aanleiding van de casus El Bakraoui en de daarover gevoerde debatten de werkwijze rondom de internationale informatie-uitwisseling geëvalueerd en maatregelen genomen om de bereikbaarheid van de betrokken afdelingen van de politie te waarborgen, ook in geval van een technische storing. De noodzaak om een melding in direct contact en niet alleen per e-mail - eveneens bij een storing - door te geven is daarbij opnieuw onder de aandacht van de betreffende afdelingen gebracht.
- Het Openbaar Ministerie heeft aangegeven voortaan in beginsel preventief een Europees Aanhoudingsbevel uit te vaardigen tegen terrorismeverdachten die met schorsende voorwaarden van (voorlopige) hechtenis zijn ontheven. Dit maakt het mogelijk verdachten - als deze zich buiten Nederland bevinden - direct aan te houden door de buitenlandse autoriteiten omdat de schorsingsvoorwaarden worden overtreden. Ook wordt daarbij een signalering ter fine van aanhouding ingezet. Hierdoor kunnen de (buitenlandse) autoriteiten direct acteren bij het aantreffen van dergelijke verdachten.
- In Europees verband wordt gewerkt aan het verbeteren van informatie-uitwisseling middels de Europese Routekaart voor het verbeteren van informatie-uitwisseling en informatiebeheer op het gebied van justitie en

binnenlandse zaken.² Om het mogelijk te maken dat een persoon ook tijdelijk kan worden opgehouden of in voorlopige hechtenis kan worden geplaatst, is in de Routekaart opgenomen dat het SIS-II moet worden aangepast. Hiertoe wordt in 2017 een concreet voorstel voor de vormgeving in het SIS II verwacht. Ook wordt in het kader van de Routekaart gesproken over een technische oplossing die het automatisch doorgeven van een hit in het SIS mogelijk maakt als onmiddellijke actie vereist is.

**Minister van Veiligheid en
Justitie**
Directie Contraterrorisme

Datum
2 november 2016

Ons kenmerk2010239

Ik ga er van uit dat na de maatregelen die we in de afgelopen maanden getroffen hebben, in een vergelijkbare casus nu anders gehandeld wordt.

De Minister van Veiligheid en Justitie,

G.A. van der Steur

² Kamerstuk 27925 nr. 595

Antwoorden Kamervragen van de leden Pechtold en Swinkels (beiden D66) aan de minister van Veiligheid en Justitie naar aanleiding van de antwoorden op eerdere vragen over het bericht dat een terreurverdachte op het vliegveld naar Turkije kon stappen (ingezonden 9 september 2016, nr. 2016Z16285)

Minister van Veiligheid en
Justitie
Directie Contraterrorisme

Datum
2 november 2016

Ons kenmerk 2010239

Vraag 1:

Klopt het dat, gezien uw mening te lezen in antwoord 13 op eerdere vragen over het bericht dat een terreurverdachte op het vliegveld naar Turkije kon stappen dat de Duitse autoriteiten hebben geacteerd op de signalering zoals verwacht mag worden, in dit geval de Nederlandse autoriteiten inadequaat gereageerd lijken te hebben op een dergelijke melding van de Duitse autoriteiten? 1)

Vraag 2:

Hoeveel tijd zat er tussen het moment dat de Duitse autoriteiten aan de Nederlandse officier van justitie meldden dat terreurverdachte Martijn N. in Düsseldorf werd gesignaleerd en het moment dat dit bericht de Nederlandse officier van justitie bereikte?

Vraag 3:

Hoeveel tijd zat er tussen het moment dat dit bericht de Nederlandse officier van justitie bereikte en het moment dat een Europees Arrestatiebevel werd uitgevaardigd?

Vraag 7:

Welke acties zijn ondernomen vanaf het moment dat de terreurverdachte vanaf 27 februari 2016 uit het zicht van de autoriteiten verdween?

Antwoorden op vraag 1, 2, 3 en 7:

Betrokkene stond vanaf het moment dat hij als potentiële uitreiziger gekwalificeerd werd, gesignaleerd in het Schengen Informatiesysteem (SIS) door middel van een signalering conform artikel 36 SIS-II besluit. Deze signalering was uitgevaardigd door het Openbaar Ministerie. Het betrof een signalering voor onopvallende controle, met als doel informatie te verkrijgen over personen of zaken wanneer dat met het oog op de vervolging van strafbare feiten en ter voorkoming van gevaar voor de openbare veiligheid nodig is. Een dergelijke signalering ziet op het verzamelen van informatie, niet op het aanhouden of vasthouden van de betreffende persoon.

Betrokkene is aan het begin van de avond op 27 februari gecontroleerd door de Duitse autoriteiten. In de nacht van zaterdag 27 op zondag 28 februari is het Nederlandse bureau SIRENE over deze onopvallende controle door het Duitse SIRENE-bureau geïnformeerd.

Het Nederlandse bureau SIRENE heeft na het ontvangen van de melding, conform de toen bestaande instructie getracht contact te krijgen met de Inlichtingendienst van de Landelijke Eenheid van de politie en het team Contra-Terrorisme, Extremisme en Radicalisering (CTER) van de Landelijke Eenheid van de politie. Door een telefonische storing in de 088-nummers op een interne server van de politie bleek dit contact op dat moment niet mogelijk te zijn. Na het constateren

van deze telefonisch storing is direct gestart met het werken aan een oplossing. Op zondag 28 februari om 12.00 uur was de storing definitief verholpen. Vanwege de telefonische storing heeft bureau SIRENE zaterdagavond 27 februari de informatie per e-mail aan de betreffende afdeling gestuurd. Deze e-mail is op maandagochtend 29 februari gelezen door het team Contra-Terrorisme, Extremisme en Radicalisering (CTER) die daarop de officier van justitie heeft geïnformeerd.

Minister van Veiligheid en Justitie
Directie Contraterrorisme

Datum
2 november 2016

Ons kenmerk2010239

Nadat de officier van justitie over de melding was geïnformeerd, heeft deze een Europees Aanhoudingsbevel (EAB) uitgevaardigd. Het EAB is in de middag van maandag 29 februari uitgestuurd, waarbij ook de signalering voor onopvallende controle werd omgezet in een signalering ter fine van aanhouding.

Vraag 4:

Wat is die avond de bezetting op de dienstdoende afdeling van de officier van justitie geweest waar de melding is binnengekomen?

Vraag 5:

Wat is doorgaans de bezetting in de ochtend, middag, avond en nacht bij de dienst die met het ontvangen van dit soort meldingen belast is?

Vraag 6:

Deelt u de mening dat dit soort diensten 24 uur per dag, 7 dagen per week optimaal bezet dienen te zijn om dit soort meldingen direct op te kunnen pakken en daarop te kunnen ageren? Zo ja, waarom is het bericht in dit geval te laat opgemerkt?

Antwoord op vragen 4, 5 en 6:

De melding vanuit Duitsland is in Nederland binnengekomen bij het bureau SIRENE, een onderdeel van de Landelijke Eenheid van de politie. Bureau SIRENE is 24 uur per dag, 7 dagen per week bezet om dergelijke meldingen te kunnen ontvangen of uit te sturen naar andere lidstaten. Ook op de bewuste avond was bureau SIRENE afdoende bezet, echter door een technische storing kon het bericht niet telefonisch worden doorgegeven aan de onderdelen van de politie die de urgentie van het bericht konden inschatten.

Vraag 8:

Waarom is op het moment dat de terreurverdachte vanaf 27 februari 2016 uit het zicht van de autoriteiten verdween niet direct een Europees Arrestatiebevel uitgevaardigd, maar pas nadat hij op 13 mei 2016 opnieuw op het vliegtuig naar Turkije was gestapt?

Vraag 9:

Waarom is op het moment dat de terreurverdachte vanaf 27 februari 2016 uit het zicht van de autoriteiten verdween de signalering van betrokkene in SIS-II niet omgezet in een signalering ter fine van aanhouding?

Vraag 10:

Indien de mogelijkheden in vraag 7 en 8 niet zijn benut omwille van het verstoren van vervolging van betrokkene, op welke andere wijze is (internationaal) alarm geslagen op het moment dat de terreurverdachte van de radar was verdwenen?

Minister van Veiligheid en Justitie
Directie Contraterrorisme

Datum
2 november 2016

Ons kenmerk2010239

Antwoord op vraag 8, 9 en 10:

Nadat het bericht de officier van justitie op maandagochtend 29 februari 2016 had bereikt is op diezelfde dag een Europees Aanhoudingsbevel uitgevaardigd. De signalering is omgezet in een signalering ter fine van aanhouding.

Ik kan in het belang van het strafrechtelijk onderzoek niet nader ingaan op de ingezette interventies in voorliggende casus.

Vraag 11:

Hoeveel gevallen zijn er momenteel bekend van tegengehouden uitreizigers of terugkeerders die zich buiten het zicht van de autoriteiten bevinden?

Antwoord op vraag 11:

Er zijn mij op dit moment geen voorbeelden bekend van onderkende tegengehouden uitreizigers of terugkeerders die niet in beeld zijn van de diensten of het casusoverleg waar dat - op basis van hun risicoprofiel - wel zou moeten. Per individu wordt een inschatting gemaakt van het gevaar dat zij voor de samenleving kunnen vormen. Op basis van deze inschatting worden passende maatregelen genomen om betrokkene in zicht te houden en de dreiging die van betrokkene uit kan gaan te verminderen.

Het casusoverleg en de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en de opsporingsdiensten doen er alles aan om waar nodig, (potentiële) uitreizigers en terugkeerders in zicht te houden. Het is echter niet mogelijk om iedere terugkeerder 7 dagen per week 24 uur per dag te volgen.

1) Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015-2016, nr. 3440